

İngiltere ve BM Terörizme Nasıl Teslim Oldu

1949'da İsrail'in egemen bir devlet olarak kurulması ve Birleşmiş Milletler'e (BM) üye olarak kabul edilmesi, 20. yüzyıl tarihinin dönüm noktalarından biriydi ve bu süreç, diplomasi, jeopolitik ve şiddet içeren istikrarsız bir karışım tarafından yönlendirildi. Bu sürecin merkezinde, özellikle Irgun ve Lehi gibi Siyonist aşırılıkçı grupların eylemleri yer aldı; bu grupların aşırı şiddet eylemleri – modern standartlara göre artık terörizm olarak sınıflandırılan – İngiltere'yi Filistin Mandası'ndan vazgeçmeye zorlamada ve BM'yi İsrail'i tanımaya mecbur etmede kritik bir rol oynadı. Bu makale, İngiltere ve BM'nin bu şiddet kampanyaları karşısında ezilerek, İsrail'in devlet statüsünü, BM'nin şartlarına, yani bölünme planı, mülteci hakları ve insan hakları yükümlülüklerine yalnızca kısmen uymasına rağmen kabul ederek, fiilen Siyonist terörizme boyun eğdiğini savunuyor. Makale, İngiliz Mandası'nın Filistinlilerin haklarını koruma taahhüdünü, Siyonist grupların İngiliz yönetimini sona erdirmek için kullandıkları taktikleri, İsrail'in BM tarafından tanınması için gereken şartları ve İsrail'in toprak genişlemesiyle birlikte gelen uyumsuzlukları ve insan hakları ihlallerini inceliyor.

İngiliz Mandası ve Filistinlilere Karşı Yükümlülükleri

1922'de Milletler Cemiyeti tarafından resmileştirilen Filistin için İngiliz Mandası, eski Osmanlı topraklarını yönetmek ve kendi kendine yönetimi için hazırlamakla görevlendirilmiş bir yasal çerçeve idi. 1917 Balfour Deklarasyonu'nu içeriyordu; bu deklarasyon, İngiltere'yi "Filistin'de Yahudi halkı için bir ulusal vatan kurulmasını" kolaylaştırmakla yükümlü kılarken, "mevcut Yahudi olmayan toplulukların sivil ve dini haklarına zarar verebilecek hiçbir şey yapılmaması" gerektiğini garanti ediyordu. 1920'lerin başında Filistin nüfusunun yaklaşık %90'ı Arap (Müslüman ve Hristiyan) ve %10'u Yahudi idi, bu nedenle Filistinlilerin haklarının korunması temel bir yükümlülüktü.

Mandatin Filistinliler için temel hükümleri, sivil ve dini haklarının korunmasını, Yahudi göçünün konumlarına zarar vermemesini, dini kurumlarına saygı gösterilmesini ve ayrımcılık olmaksızın vicdan özgürlüğü, ibadet ve eğitim hakkını garanti altına almayı içeriyordu. İngiltere, hesap verebilirliği sağlamak için Milletler Cemiyeti'ne yıllık raporlar sunmak zorundaydı. Ancak, Mandatin çifte hedefleri – Yahudi ulusal vatanını desteklemek ve aynı zamanda Filistinlilerin haklarını korumak – uzlaştırılmaz olduğunu kanıtladı. Yahudi göçü 1917'de 60.000'den 1947'de 600.000'e yükseldi ve arazi alımları, Arapların yerlerinden edilme korkularını körükledi. İngiltere'nin ortak bir yönetim oluşturma girişimleri, örneğin yasama konseyi, Arap boykotları ve Yahudilerin azınlık statüsü konusundaki endişeleri nedeniyle çöktü ve gerilimleri artırdı.

Siyonist Aşırılıkçı Şiddet: Bir Terör Kampanyası

Yahudi devleti kurma hedefiyle hareket eden Siyonist örgütler, 1940'larda, özellikle 1939 Beyaz Kitap'tan sonra, bu kitap Yahudi göçünü beş yılda 75.000 ile sınırladı ve birleşik bir Filistin devleti öngördüğünde, militanlaştı. Menachem Begin liderliğindeki Irgun ve Stern Çetesi olarak bilinen Lehi, İngiliz yönetimini sürdürülemez hale getirmek için aşırı şiddeti benimsedi, askeri, sivil ve diplomatik hedeflere saldırarak, modern terörizm tanımlarını karşılayan eylemlerde bulundu. Amaçları, Batı Şeria ve Ürdün'ü de içeren tüm Mandat Filistinini kapsayan bir "Büyük İsrail" idi ve BM'nin bölünme planı gibi uzlaşmaları reddettiler.

Önemli Şiddet Eylemleri

1. Askeri Hedefler:

- Şubat 1946'da Irgun ve Lehi, İngiliz havaalanlarında 15 uçağı imha etti ve sekizine zarar verdi, askeri kontrolü zayıflattı.
- Temmuz 1947'de Irgun, idam edilen üyelerine misilleme olarak İngiliz çavuşlar Clifford Martin ve Mervyn Paice'ı kaçırdı ve astı, bu olay İngiliz kamuoyunu şoke etti ve çatışmanın vahşetini vurguladı.

2. Sivil Altyapı:

- Haziran 1946'da Haganah, Irgun ve Lehi, Filistin'i komşu ülkelere bağlayan on bir köprüden dokuzunu yok etti, bölgeyi izole etti ve İngiliz lojistiğini bozdu.
- Temmuz 1946'da Irgun, İngiliz idari merkezi olan Kudüs'teki King David Oteli'ni bombaladı, 91 kişi öldü (41 Arap, 28 İngiliz, 17 Yahudi), bu olay yönetimi ciddi şekilde zayıflattı.

3. Sivil Hedeflere Saldırıları:

- Irgun, Hayfa ve Kudüs'teki Arap pazarlarını bombaladı, onlarca kişiyi öldürdü ve topluluklar arası gerilimleri tırmandırarak yaygın korku yarattı.
- Nisan 1948'de Irgun ve Lehi, Deir Yassin'de 100'den fazla Filistinli köylüyü, kadınlar ve çocuklar dahil, katletti, bu olay Filistinlilerin toplu kaçışını tetikledi ve mülteci krizini ağırlaştırdı.

4. Yurtdışındaki İngiliz Tesislerine Saldırıları:

- Ekim 1946'da Irgun, Roma'daki İngiliz Büyükelçiliği'ni 40 kilo TNT ile bombaladı, iki kişiyi yaraladı ve binaya zarar verdi; Begin'in ortağı Ze'ev Epstein saldırganlar arasındaydı.
- Ağustos 1947'de Irgun, Viyana'daki Hotel Sacher'de İngiliz karargahında bavul bombaları patlattı, hafif hasara neden oldu ancak propaganda etkisini artırdı.

5. Üst Düzey Yetkililere Suikastlar:

- Kasım 1944'te Lehi, Ortadoğu için İngiliz Bakan Lord Moyne'u Kahire'de öldürdü, bu İngiliz otoritesine meydan okumanın bir işaretiydi.
- Eylül 1948'de Lehi, Kudüs'te BM arabulucusu Folke Bernadotte'u öldürdü, çünkü onun revize edilmiş bölünme planına karşı çıkıyorlardı; bu plan Yahudi topraklarını azaltıyor ve mültecilerin geri dönüşüne vurgu yapıyordu.

Ek Taktikler

- **Yasadışı Göç (Aliyah Bet):** Yahudi Ajansı, Irgun ve Lehi'nin desteğiyle yasadışı göç düzenledi, on binlerce Yahudi mülteciyi Filistin'e getirdi. Temmuz 1947'de SS Exodus

olayı, İngiltere'nin 4.515 mülteciyi zorla Avrupa'ya geri göndermesi, İngiltere'nin itibarını zedeleyen bir propaganda zaferine dönüştü.

- **Propaganda Kampanyası:** Siyonist gruplar İngiliz politikasını antisemitik olarak tasvir etti, özellikle ABD'de Holokost'a yönelik sempatiyi kullanarak Anglo-Amerikan ilişkilerine baskı yaptı.
- **Finansal Destek:** Birleşik Yahudi Çağrısı 1947'de 150 milyon dolar topladı, bunun yarısı Filistin'e gitti ve direniş çabalarını finanse etti.

Bu eylemler, tahmini 2 milyon sterlinlik ekonomik kayıp ve yüzlerce İngiliz kaybıyla kontrol edilemeyen bir ortam yarattı, savaş yorgunu İngiltere'yi bunalttı.

İngiliz Teslimiyeti: Terörizme Boyun Eğme

İngiltere'nin Şubat 1947'de duyurulan ve 14 Mayıs 1948'de tamamlanan Mandat'tan vazgeçme kararı, Siyonist şiddetin amansız baskısı ve daha geniş kısıtlamalar tarafından yönlendirildi. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra İngiltere, 3 milyar sterlinlik borçla mücadele ediyordu ve Amerikan kredilerine bağımlıydı. Filistin'de 100.000 askeri sürdürmek, yıllık milyonlarca maliyete mal oluyordu ve iç yeniden inşa talepleri arasında sürdürülemezdi. İngiliz kamuoyu, savaş ve kayıplardan yorulmuş, Mandat'a karşı döndü ve medya Filistin'i bir bataklık olarak tasvir etti. ABD'nin 100.000 Yahudi mülteciyi kabul etme baskısı ve Sovyetler'in bölünme desteği İngiltere'nin pozisyonunu daha da zayıflattı.

Irgun ve Lehi'nin şiddeti, özellikle King David Oteli bombalaması ve Çavuşlar Olayı gibi yüksek profilli olaylar, İngiliz kuvvetlerini demoralize etti ve siyasi iradeyi aşındırdı. Bu terörist eylemler, kaos ve korku yaratarak İngiltere'nin yönetememe durumuna doğrudan katkıda bulundu. Sorunu BM'ye devrederek İngiltere, şiddeti yönetemediğini ya da Mandat'ın çelişkili yükümlülüklerini uzlaştıramayacağını kabul etti, bu da fiilen Siyonist aşırılığa teslim olurken Filistinlilerin haklarını koruma görevini yerine getirmede başarısız olduğu anlamına geliyordu.

BM Tanınma ve Üyelik: Şartlar ve Teslimiyet

BM, Milletler Cemiyeti'nin halefi olarak 1947'de Filistin sorununu devraldı. Yanıtı, İsrail'in devletliğini ve üyeliğini şekillendirdi, ancak bu süreç, Siyonist gruplar tarafından yaratılan şiddet bağlamından büyük ölçüde etkilenmişti.

BM Bölünme Planı ve İsrail'in Devletliği

Kasım 1947'de BM Genel Kurulu, Filistin'i Yahudi (%56) ve Arap (%43) devletlerine ayırmayı öneren ve Kudüs'ü uluslararası hale getiren 181 sayılı Kararı onayladı. Yahudi Ajansı, bunu devletliğe giden bir yol olarak görerek planı kabul etti, ancak Arap liderler, herhangi bir Yahudi devletine karşı çıkararak reddetti. 14 Mayıs 1948'de Mandat sona erdiğinde, İsrail bağımsızlığını ilan etti ve 181 sayılı Karar'a atıfta bulundu. Ardından gelen Arap-İsrail Savaşı, 1949 Ateşkes Anlaşmalarıyla İsrail'in topraklarını Mandat Filistin'in %78'ine genişletti, bu BM'nin tahsisini aştı.

BM Üyeliği için Şartlar

İsrail, 11 Mayıs 1949'da 273 (III) sayılı Karar ile BM üyeliği elde etti, 37 lehte, 22 aleyhte (çoğunlukla Arap devletler) ve 9 çekimser oyla. Kabul, şunlara bağlıydı:

- **BM Şartı'na Uyum:** İsrail, Şart'ın ilkelerine uymayı, yani anlaşmazlıkların barışçıl çözümü ve insan haklarına saygı taahhüdünde bulundu.
- **Karar 181 (Bölünme Planı):** İsrail'in deklarasyonu ve BM açıklamaları bölünme planının kabulünü doğruladı, ancak genişletilmiş sınırları savaş gerçeği olarak zımnen kabul edildi.
- **Karar 194 (Mülteci Hakları):** Madde 11, Filistinli mültecilerin geri dönüşünü veya tazminatını talep ediyordu. İsrail, müzakereye hazır olduğunu ifade etti ancak güvenlik ve demografik nedenlerle büyük ölçekli geri dönüşlere karşı çıktı.
- **İnsan Hakları Yükümlülükleri:** İsrail'in ortaya çıkan insan hakları normlarına, özellikle ayrımcılık yapmama ve azınlık haklarına uyması bekleniyordu.

BM'nin kararı şunlardan etkilendi:

- **Siyonist Şiddet:** 1948'de Lehi'nin, revize edilmiş bölünme planına karşı çıkan BM arabulucusu Folke Bernadotte'u öldürmesi, radikallerin uzlaşmayı reddedişini vurguladı. İsrail hükümeti bu eylemi kınasa da, bu olay istikrarsız bağlamı ortaya koydu.
- **Jeopolitik Destek:** ABD ve Sovyetler Birliği, birbirlerinin etkisini dengelemek ve Holokost sonrası insani kaygıları ele almak için İsrail'in kabulünü destekledi.
- **Pragmatizm:** BM, İsrail'in genişletilmiş bölge üzerindeki fiili kontrolünü tanıdı, Karar 181'in sınırlarının sıkı uygulanmasından ziyade istikrarı önceliklendirdi.

İsrail'i kabul ederek BM, Siyonist terörizm tarafından şekillendirilen gerçeğe teslim oldu; bu, İngiltere'yi geri çekilmeye zorladı ve askeri kazanımlarla bir oldubitti yarattı. Şartlar, İsrail tarafından resmi olarak kabul edilse de, gevşek bir şekilde uygulandı, bu da İsrail'in tam uyumu atlatmasına izin verdi.

İsrail'in Uyumsuzluğu ve İnsan Hakları İhlalleri

İsrail'in BM üyeliği, BM kararlarına ve insan haklarına olan bağlılıklarına bağlıydı, ancak eylemleri önemli bir uyumsuzluk sergiledi ve bu, bölgesel genişleme ve insan hakları ihlalleriyle birlikte geldi.

BM Şartlarına Uyumsuzluk

1. **Karar 181 (Bölünme Planı):**
 - 1949'daki İsrail'in sınırları, Karar 181'den tahilen %56'dan fazla olan Mandat Filistin'in %78'ini kapsıyordu. Batı, Galile ve Negev'in bazı kısımları fetih yoluyla ilhak edildi, bir Arap devleti kurulmadı.
 - Bu, bölünme planını tam olarak uygulama başarısızlığı, Arap şikayetlerini körükledi ve BM çerçevesini baltaladı.
2. **Karar 194 (Mülteci Hakları):**
 - İsrail, 1948'de yerinden edilen yaklaşık 700,000 Filistinli mülteciyi geri dönüşünü engelledi, Karar 194'ün geri dönüş veya tazminat talebine rağmen. 1950 tarihli

Devamsızların Mülkiyeti Yasası, mültecilerin topraklarını Yahudi mülkiyetine devretti, demografik kontrolü önceliklendirdi.

- Mülteci krizi, Ürdün, Lübnan ve Suriye'deki kamplarda milyonlarca kişinin devletsiz kalmasıyla, Arap-İsrail çatışmasının temel bir taşı haline geldi.

3. BM Şartı ve İnsan Hakları:

- İsrail'in 1948-1966'daki Arap azınlığına karşı askeri yönetimi, hareket ve siyasi ifade dahil özgürlükleri kısıtladı, ayrımcılık yapmama ilkelerine aykırıydı. Ayrımcı arazi yasaları ve eşit olmayan kaynak tahsisi, Filistinli vatandaşları marjinalleştirdi.
- Bu uygulamalar, BM Şartı'nın insan hakları taahhütleriyle çelişen sistemik eşitsizlikleri kökleştirdi.

Bölgesel Genişleme

İsrail'in hırsları 1949 ateşkes hatlarını aştı:

- 1956'da İsrail, Süveyş Krizi sırasında Sina Yarımadası'nı işgal etti, ancak BM baskısıyla geri çekildi, bu da yayılmacı eğilimleri işaret ediyordu.
- 1967 Altı Gün Savaşı'nda İsrail, Batı Şeria, Gazze Şeridi, Doğu Kudüs ve Golan Tepeleri'ni ele geçirdi, Mandat Filistin'in kalan %22'sini işgal etti. Doğu Kudüs'ün ilhakı ve yerleşimlerin genişletilmesi, işgal edilen topraklara yerleşimci transferini yasaklayan Dördüncü Cenevre Sözleşmesi de dahil olmak üzere uluslararası hukuku ihlal etti.
- 2025'e kadar, Batı Şeria ve Doğu Kudüs'te devlet politikaları tarafından desteklenen 700.000'den fazla İsrailli yerleşimci yaşıyor, bu da işgali güçlendiriyor ve Filistinlileri yerinden ediyor.

İnsan Hakları İhlalleri

İşgal edilen bölgelerdeki İsrail eylemleri, belgelenmiş insan hakları ihlallerini oluşturuyor:

- **Yerinden Etme ve Ev Yıkımları:** Yerleşim genişletmesi veya cezai nedenlerle binlerce Filistinli ev yıkıldı, bu da konut ve mülkiyet haklarını ihlal etti.
- **Hareket Kısıtlamaları:** Kontrol noktaları, Batı Şeria bariyeri ve Gazze ablukası Filistin hareketini kısıtlıyor, işe, sağlık hizmetlerine ve eğitime erişimi etkileyerek hareket özgürlüğünü ihlal ediyor.
- **Aşırı Güç ve Gözaltı:** Sıkça yargısız askeri operasyonlar ve idari gözaltılar, sivillerin civetleri ve keyfi hapslerle sonuçlandı, adil süreç ve yaşam hakkını ihlal etti.
- **Sistemik Ayrımcılık:** Raporlar, İsrail'in politikalarını apartheid olarak tanımlıyor, İsrail ve işgal edilen bölgelerdeki Filistinlilere karşı ayrımcı, eşit olmayan haklar ve sistemik ayrımcılığı işaret ediyor.

Bu ihlaller, İsrail'in toprak kontrolü ve Yahudi demografik üstünlüğü önceliğiyle yönlendirilen, özellikle insan hakları ve mülteci yükümlülükleri için BM üyelik şartlarıyla keskin bir tezat oluşturuyor.

Sonuç

Irgun ve Lehi gibi Siyonist aşırılık grupları, askeri havaalanları, sivil altyapı, Filistin arap popölasyonları, yurtdışındaki İngiliz tesisleri ve Moyne ve Bernadotte gibi yetkililere yönelik suikastlar gibi terörist eylemlerle İngiltere'yi Filistin Mandası'nı terk etmeye zorladı. Bu eylemler, İngiltere'nin savaş sonrası zayıflıklarını kullanarak, yönetimi imkansız hale getirdi ve BM'nin katılımına yol açtı. 1946'da BM, bölünme planını önerdi ve 1949'da İsrail'i üye olarak kabul etti, BM Şartı'na, insan haklarına, Karar 181'e ve mülteci haklarına uyum şartıyla. Genişletilmiş sınırları ve sınırlı uyumluluğuna rağmen İsrail'in devletliğini kabul ederek, İngiltere ve BM, Siyonist terörizm tarafından şekillenmiş bir gerçeğe teslim oldu. İsrail'in finansındaki uyumsuzluk, bölünme planının ötesinde bölgeleri sürdürme, mültecilerin dönüşünü engelleme ve işgal ve yerleşimler yoluyla insan hakları ihlallerini gerçekleştirme, BM'ye olan taahhütlerini baltaladı, Filistin çatışmasını uzattı ve Filistin haklarını yerine getirilmemiş bıraktı.